

Curatorial > SONDES

Amb aquesta secció, RWM continua una línia de programació destinada a explorar el complex mapa de l'art sonor des de punts de vista diferents organitzats en cicles de comissariat.

SONDES arrenca de les contraposicions conceptuals de Marshall McLuhan per a analitzar i exposar com la recerca d'un nou llenguatge sònic es va accelerar després del col·lapse de la tonalitat del segle XX. La sèrie observa les diferents sondes i experiments que es van llançar al llarg del segle passat a la recerca de nous recursos musicals i d'una nova estètica per a adequar la música a un món transformat i desorientat per la tecnologia.

A càrrec de Chris Cutler.

Continguts del PDF:

- 01. Llista de temes
- 02. Notes
- 03. Crèdits
- 04. Agraïments
- 05. Llicència

A principis dels setanta, Chris Cutler va co-fundar **The Ottawa Music Company** –una orquestra de 22 compositors de rock– abans d'incorporar-se a les files del grup experimental britànic **Henry Cow**. Posteriorment va co-fundar diversos grups amb membres de diferents nacionalitats, com ara **Art Bears**, **News from Babel**, **Cassiber**, **The (ec) Nudes**, **p53** i **The Science Group**, a més de ser membre permanent de les bandes americanes **Pere Ubu**, **Hail** i **The Wooden Birds**. D'altra banda, Cutler ha participat en nombrosos projectes teatrals, cinematogràfics i radiofònics, i segueix col·laborant amb **Fred Frith**, **Zeena Parkins**, **Jon Rose**, **Tim Hodgkinson**, **David Thomas**, **Peter Blegvad**, **Daan Vandewalle**, **Ikue Mori**, **Lotte Anker**, **Stevan Tickmayer**, **Annie Gosfield** i els compositors espectralistes **Iancu Dumitrescu** i **Ana Maria Avram**. També és membre permanent dels grups **The Bad Boys** (**Cage**, **Stockhausen**, **Fluxus...**), **The Artaud Beats** i **The Artbears Songbook**.

Entre els seus projectes recents destaquen encàrrecs per a la ràdio, diverses bandes sonores, peces per al **Hyperion Ensemble**, **Signe de Trois** per a sistema multi-canal, un projecte d'un any de durada de paisatges sonors diaris per a l'emissora londinenca **Resonance FM** i **p53** per a orquestra i solistes. És el fundador i director del segell independent **ReR Megacorp** i del servei de distribució artística **Gallery and Academic**, editor de les antologies **Unfiled**, i autor de **File Under Popular**, a més de molts altres articles publicats en setze llengües. Durant un temps va formar part del professorat de la **Museum School** a Boston i imparteix classes arreu del món sobre temes relacionats amb la música i la teoria.

www.ccutler.com/ccutler

SONDES #12.2

Auxiliars

Auxiliars recopila materials relacionats amb cada episodi de SONDES per oferir una visió més àmplia i immediata del tema tractat. Són una mostra, més que un vehicle d'escolta profunda; una pista del que es podria trobar investigant més a fons, i per això la majoria són fragments editats de peces més llargues. La idea és també mirar de donar el mateix protagonisme al perifèric i al central, per evitar privilegiar el que se sol considerar seriós per damunt dels anomenats gèneres populars. Aquest és l'auxiliar en el qual els clavicordis es deixen anar amb audàcia.

01. Llista de temes

00:00 Gregorio Paniagua, "Anakrousis", 1978

00:09 Sylvia Marlowe (fragment)

Un fragment d'un programa de l'Armed Forces Radio Service en el qual Harry James presenta la clavicordista Sylvia Marlowe, que toca un clavicordi modern Pleyel.

01:43 Toru Takemitsu, "Rain Dreaming" (fragment), 1986

Nascut a Tòquio el 1930, i en gran part autodidacta, Takemitsu va treballar àmpliament les tècniques experimentals, aleatòries i molt tonals, amb un instint genial per l'organització tímbrica. Les seves composicions combinen sense problemes instruments japonesos i occidentals i diferents vocabularis musicals, encara que la seva obra pertany clarament a la tradició occidental. En la música que va compondre per més de 100 pel·lícules, va demostrar un coneixement fluït d'una àmplia gamma de gèneres musicals i convencions. Va escriure dues peces de concert per clavicordi.

02:51 Luciano Berio, "Rounds" (fragment), 1964/5

La partitura per "Rounds" consta d'una sola pàgina que s'interpreta primer de manera normal i després es capgira i es toca el seu retrògrad (l'obra està escrita en do sostingut, que conserva la mateixa posició en el pentagrama en ambdues orientacions). Després d'això, la partitura es restaura a la seva posició original i es toca una vegada més, però més de pressa.

03:47 Bartosz Kowalski, "Klawitiuda" (fragment), 2010

Un compositor i arranador polonès que ha escrit diverses peces per instruments antics. Aquesta va guanyar el premi W. Landowska de composició el 2010.

05:01 Jukka Tiensuu, "Arsenic and Old Lace" (fragment), 1990

Interpretada pel compositor finlandès i clavicordista (nascut el 1948) en un clavicordi amb afinació microtonal.

06:36 Paul Whitty, "Seven Pages" (fragment), 2008

Interpretada per Jane Chapman i processada en temps real per Whitty. Aquesta peça està basada en el "Continuum" de Ligeti, però sense les cordes de l'instrument, de manera que només es pot escoltar el so del mecanisme.

08:09 George Gruntz, "Danza Danza Fanciulla Gentile" (fragment), 1965

Un arranjament de l'obra vocal de Francesco Durante (1684-1755), de la qual no es coneix la data exacta. Gruntz va realitzar una sèrie d'arranjaments en clau de jazz de música barroca pel clavicordi modern. Aquest solo tan intens sona gairebé com Sun Ra.

09:34 Juan García Esquivel, "Bella Mora" (fragment), 1959

Compositor i arranador mexicà (nascut el 1918), la gran icona del lounge i el space age pop. Un mestre de la instrumentació exòtica, de l'ús radical de

[Juan García Esquivel]

l'estèreo i la super alta fidelitat, Esquivel va treballar de manera brillant, encara que molt kitsch, amb el color i la espacialització. També entenia i va explotar àmpliament les possibilitats de la tecnologia d'enregistrament amb un ímpetu visionari. Si sovint se'l va relegar a un segon pla, va ser a causa de l'esnobisme dels crítics que pensaven que la música havia de ser seriosa, alta cultura. És evident que hi ha una forta afinitat, encara que potser poc explorada, amb Brian Wilson dels Beach Boys, que coneixia molt bé l'obra d'Esquivel; tots dos van utilitzar una gamma similar d'instruments exòtics i van escriure peces amb clavicordis, pel seu to i color.

10:47 Elaine Comparone (fragment), 2009

Una clavicordista americana molt activa, fundadora i directora de Harpsichord Unlimited, una organització sense ànim de lucre dedicada a promoure l'interès pel clavicordi i educar sobre la seva història i la seva música.

12:13 George Harrison / The Beatles, "Piggies" (fragment), 1968

En una sessió a l'estudi 1 d'Abbey Road s'havia preparat un clavicordi, i Chris Thomas, productor suplent dels Beatles (George Martin estava de vacances) va suggerir que Harrison el toqués per la cançó que estava gravant. Harrison li va demanar a Thomas que ho fes ell, i aquest és el resultat.

13:02 Catherine Christer Hennix, "The Electric Harpsichord" (fragments), 1976

La compositora sueca Catherine Christer Hennix (nascuda el 1948) va estudiar amb La Monte Young i Pandit Pran Nath. Aquesta improvisació en directe es va realitzar amb teclats afinats en temperament just i més tard processats a través de dispositius de bucle similars als utilitzats per Terry Riley. Malgrat el títol, els instruments que va utilitzar van ser, de fet, tres teclats Yamaha afinats a mà.

15:25 Brian Wilson i Van Dyke Parks / The Beach Boys, "Wonderful" (fragment), 1966

Wilson va utilitzar clavicordis sovint per la seva sonoritat única, de vegades mesclats de manera gairebé inaudible darrere d'altres instruments. Aquesta cançó, escrita originalment amb Van Dyke Parks per a *Smile*, el seu àlbum abandonat, va acabar apareixent en una versió sense el clavicordi al disc de 1967, *Smiley Smile*, sense acreditar Parks. Aquesta és la versió original, en la qual Wilson canta i, tot i que no era freqüent, també toca el clavicordi.

16:36 Frank Martin, "Eight Preludes for Piano", 1948/9

Un bon exemple del repertori de piano adaptat a clavicordi. Martin era un compositor suís nascut a les acaballes del segle XIX.

19:49 The Incredible String Band, "Beyond the See", 1968

Un altre grup que va utilitzar el clavicordi per afegir color, i per explotar la seva afinitat tímbrica amb l'estètica del seu so de corda. Aquest tema, escrit per Mike Heron, destaca per la seva absoluta indiferència per la perfecció i l'ordre: un petit desastre de musicalitat pura afilat com una espasa. Podríem parlar molt del tema, però no és el moment.

22:03 Jerry Lee Lewis, "Seasons of My Heart" (fragments), 1965

L'única una altra cançó en la qual Jerry Lee toca un clavicordi, que demostra que si vals, vals.

24:01 Iannis Xenakis, "Oompha" (fragments), 1989

Xenakis va escriure cinc peces per clavicordi, totes elles per la gran pionera i virtuosa del clavicordi modern, Elizabeth Chojancka. "Oompha", per clavicordi i percussió, és la darrera d'aquestes cinc obres i segueix sent la menys considerada i menys interpretada. La crítica sempre l'ha vist amb reserves, segurament per la seva simplicitat i humanitat. És una peça de dansa, i la part de percussió inclou tests, bongos, tom-toms i un gran timbal.

25:50 György Ligeti, "Passacaglia Ungarese" (fragment), 1978

Escrita per ser interpretada en temperament mesotònic de quart de coma, aquesta és l'última de les tres peces revolucionàries per a clavicordi de Ligeti, i estava dedicada a (i va ser estranada per) Eva Nordwall l'any 1979.

27:48 The Doors, "Love Me Two Times" (fragments), 1967

La música va ser escrita per la banda i la lletra pel guitarrista Robby Krieger. Ray Manzarek toca el clavicordi, una molt bona elecció d'instrument.

[Luciano Berio]

29:06 Scott Joplin, "Maple Leaf Rag" (1899) interpretada per Elizabeth Chojnacka (fragment), 1994

Elizabeth descansa una estona. Un altre èxit de transposició del piano al clavicordi.

Gregorio Paniagua, "Anakrousis", 1978

02. Notes

Sobre la durada i els talls

L'objectiu d'aquests programes és proporcionar una visió pràctica de les sondes analitzades. Normalment, això implica extreure fragments breus de peces musicals més llargues. I això, per descomptat, compromet la integritat i altera el context inherent als treballs originals. En algunes ocasions també he unit diferents seccions d'una mateixa peça per il·lustrar millor el tema. Per tant, els exemples que sonen als programes no es poden de confondre amb les pròpies obres. Sempre que veieu la paraula "fragment" després d'un títol en la transcripció del programa, es tracta d'un exemple, no de la composició tal com va ser concebuda i dissenyada. Si alguna cosa us crida l'atenció, sisplau, aneu a l'original.

Notificació

Si voleu rebre un avís quan publiquem una nova sonda, envia un correu a remegacorp@dial.pipex.com amb "Probe Me" a l'assumpte.

03. Crèdits

Gravat a Studio Midi-Pyrénées. Enginyer de so: Bob Drake.

04. Agraïments

Gràcies a Bob Drake i Dave Petts.

05. Llicència

2015. Tots els drets reservats. © dels temes dels artistes i/o dels segells discogràfics.

Ràdio Web MACBA és un projecte de recerca i divulgació sense ànim de lucre. S'han fet totes les gestions per identificar els propietaris dels drets d'autor. Qualsevol error o omissió accidental, que haurà de ser notificat per escrit a RWM, serà corregit en la mesura possible.